

Hobbycentra en mensen met een beperking

Geschreven door Barbara Croonen en Roos Koopmans

Datum: 14 oktober 2011

Inhoud

Voorwoord.....	blz. 3
Van AWBZ naar WMO.....	blz. 4
SWOT analyse van de Hobbycentra.....	blz. 7
Conclusie.....	blz. 10
Aanbevelingen.....	blz. 11
Bijlage 1: Bronnen.....	blz. 15

Voorwoord

Sinds 2007 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO). De WMO zorgt ervoor dat alle burgers kunnen meedoen aan de maatschappij en zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

De gemeente Nijmegen heeft daarom gevraagd of de vier hobbycentra in Nijmegen nog meer willen gaan betekenen voor kwetsbare doelgroepen. De hobbycentra in Nijmegen hebben hier positief op gereageerd en zijn onder begeleiding van nieuwe aangestelde coördinatoren vanaf 2009 actief bezig dit verzoek in te willigen.

Inmiddels zijn er meer veranderingen op komst in de sector welzijn en zorg. De belangrijkste verandering de aankomende jaren is dat vanaf 2014 de functies begeleiding en dagbesteding voor bepaalde doelgroepen overgeheveld worden van AWBZ naar WMO. In dit onderzoeksverslag zullen we ook deze ontwikkelingen op een rijtje zetten. Door middel van een SWOT analyse zullen we onderzoeken wat dit kan betekenen voor de hobbycentra.

Van AWBZ naar WMO

Wat is WMO?

Sinds 2007 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO. De WMO zorgt ervoor dat alle burgers kunnen meedoen aan de maatschappij en zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Naast het vergoeden van individuele aanvragen (omtrent huishouden, bewegen in en om het huis, plaatselijk vervoer en het ontmoeten van mensen), maakt de gemeente ook beleid en verstrekt subsidie aan voorzieningen die een rol (kunnen) spelen m.b.t. participatie van kwetsbare inwoners.

Wat is de AWBZ?

De AWBZ dekt medische kosten die niet onder de zorgverzekering vallen en die door bijna niemand op te brengen zijn. Iedereen kan door ziekte of een handicap afhankelijk worden van langdurige zorg en ondersteuning. Voor die zorg, thuis of in een zorginstelling, hebben alle Nederlanders automatisch een verzekering: de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

In Nederland maken ruim 600.000 mensen gebruik van AWBZ- zorg, waarvan 180.000 mensen op dit moment een CIZ indicatie hebben voor extramurale zorg. Om AWBZ- zorg te krijgen is een indicatie nodig. Het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) of het Bureau Jeugdzorg (BJZ) geven die indicaties af.

Doelgroepen die gebruik maken van AWBZ zijn bijvoorbeeld:

- Mensen met een verstandelijke beperking
- Ouderen met somatische of psychogeriatrische problematiek
- Mensen met psychische of psychiatrische klachten
- Mensen met een lichamelijke of zintuiglijke beperking

De mensen die een indicatie hebben van CIZ krijgen een bepaalde mate van zorg en begeleiding vergoed.

Er zijn verschillende soorten zorg en ondersteuning die mensen vanuit de AWBZ kunnen krijgen, bijvoorbeeld:

- Uitleen van verpleegartikelen;
- Thuiszorg of hulp
- Dagbesteding;
- Begeleiding;
- Behandeling;
- Verpleging;

Voorbeelden van AWBZ- instellingen zijn: instellingen voor dagbesteding, thuiszorg, ambulante begeleiding of deeltijdbehandeling, instellingen voor begeleid wonen, residentiële instellingen, zoals instellingen voor verstandelijk of lichamelijk gehandicapten, (psychiatrische) ziekenhuizen, verzorgings- en verpleeghuizen.

AWBZ Pakketmaatregel

In de toekomst is de AWBZ alleen nog bestemd voor langdurige, chronische zorg. Volgens het kabinet kunnen de functies dagbesteding en begeleiding beter dichtbij de cliënt worden geregeld. De gemeentelijke netwerken kennen de mensen, de situatie en de omgeving beter dan de grote zorgkantoren en zijn daardoor beter in staat om te bepalen welke hulp en begeleiding deze mensen nodig hebben. Zij zouden daarom beter passen binnen de systematiek van de WMO dan bij de AWBZ. Daarom heeft het kabinet besloten dat vanaf 2014 de functies dagbesteding en begeleiding voor verschillende doelgroepen wordt overgeheveld van de AWBZ naar de WMO.

Bezuinigingen

Er wordt nu alleen nog maar een indicatie afgegeven voor deze nieuwe functie indien de cliënt matig tot zware beperkingen heeft. Mensen met een lichte begeleidingsbehoefte verliezen daardoor hun ondersteuning. Tevens wordt er strenger geïndiceerd, met het gevolg dat mensen die nog wel een indicatie krijgen mogelijk minder uren aan begeleiding krijgen geïndiceerd. Met deze pakketmaatregelen wil de overheid 800 miljoen bezuinigen op de AWBZ.

De AWBZ - pakketmaatregel is dus niet alleen een overheveling van de AWBZ naar de WMO, maar een 'echte' bezuiniging op de AWBZ. Het is expliciet niet de bedoeling van het kabinet dat burgers voortaan voor dezelfde ondersteuning als voorheen uit de AWBZ terecht kunnen bij gemeenten.

IQ maatregel

Mensen met een IQ van 85 en lager konden tot nog toe aanspraak maken op AWBZ-zorg, bijvoorbeeld in de vorm van begeleid wonen of dagbesteding. Het kabinet wil bezuinigen door de toelatingsgrens te verlagen: voortaan hebben dan alleen mensen met een IQ tot 70 recht op AWBZ- zorg. Deze IQ- maatregel moet in 2012 ingaan en 250 miljoen euro per jaar opleveren.

Dit zou betekenen dat duizenden mensen met een verstandelijke beperking geen recht meer hebben op bijvoorbeeld begeleid wonen of dagbesteding. Volgens de berekening van TNO in de 'Trendanalyse verstandelijke gehandicaptenzorg' zal naar schatting in 2020 13.000 mensen met een verstandelijke handicap geen beroep meer doen op langdurige zorg in de AWBZ. In 2020 moeten verder ruim 33.000 mensen met verstandelijke beperkingen een beroep doen op de gemeente voor dagbesteding, vervoer of begeleiding.

Gevolgen

Volgens het ministerie van VWS krijgen rond de 180.000 cliënten in Nederland begeleiding en dagbesteding op basis van een CIZ indicatie. Deze cliënten vallen allemaal onder de nieuwe maatregel. Zowel bij burgers als bij gemeenten heerst nog onduidelijkheid over de exacte gevolgen van de maatregelen. De gevolgen kunnen zich mogelijk ook pas in de toekomst gaan uitwijzen.

De periode van nu tot 2014 is een overgangperiode. Vanaf 2013 zullen de nieuwe aanvragen door de gemeente in plaats van CIZ afgehandeld worden. Vanaf 2014 zullen alle CIZ indicaties opnieuw in behandeling worden genomen. Voor het indiceren zal de gemeente hoogst waarschijnlijk een ander systeem gaan hanteren.

Hierbij wordt niet alleen gekeken wordt naar de vraag en de beperking, maar wordt er juist op basis van de gehele persoonlijke situatie van een persoon (inclusief zijn omgeving) wordt bepaald welke ondersteuning/ hulp hij of zij nodig heeft (zogeneten maatwerk).

De gemeente Nijmegen is op dit moment bezig met het maken van het beleid. Belangrijke accenten van het beleid zijn:

- Wijkgericht werken
- Inzetten van vrijwilligers en mantelzorgers, stimuleren van solidariteit
- Collectieve voorzieningen in plaats van individuele initiatieven
- Cliënten uit de zorg onderbrengen in reguliere of welzijnsorganisaties
- Samenbrengen van verschillende doelgroepen

De hobbycentra krijgen een belangrijke rol om te onderzoeken wat ze kunnen betekenen voor de mensen met een lichte tot matige beperking. Zoals eerder beschreven zullen grote groepen mensen geen dagbesteding meer gefinancierd krijgen. Voor het welzijn van deze mensen is deelname aan dagbesteding of vrijetijdsbesteding erg belangrijk. Volgens de gemeente is deelname aan het Hobbycentrum een geschikt alternatief voor een deel van deze doelgroep. Wat dit mogelijk zal gaan betekenen voor de hobbycentra zullen we in de volgende hoofdstukken beschrijven.

SWOT – Analyse

De SWOT analyse is een bedrijfskundig model dat intern de sterktes en zwaktes en in de omgeving de kansen en bedreigingen analyseert. Op basis van de SWOT analyse wordt vervolgens het beleid en de strategie bepaald.

SWOT is een afkorting van engelse termen, namelijk:

Strengths > de sterke punten van de organisatie

Weaknesses > de zwakke punten van de organisatie

Opportunities > de kansen van de organisatie

Threats > de bedreigingen van de organisatie

SWOT analyse van de Hobbycentra

De SWOT analyse van de Hobbycentra hebben we in een tabel kort genoemd. Hieronder zullen we de belangrijkste punten uitgebreider beschrijven. De analyse is gebaseerd op de huidige situatie van de Hobbycentra en de eventuele instroom van nieuwe WMO deelnemers, die voorheen een AWBZ indicatie kregen. De meeste punten gelden voor de vier centra, maar er zijn ook punten die niet voor alle centra gelden, die hebben we dan ook apart benoemd.

 <p>Hobbycentrum Nijmegen</p> <p>Hobbycentrum Nijmegen (HcN) St. Hubertusstraat 50 6531 LB NIJMEGEN Telefoon: 024-3238959 E-mail: hcn@hobbycentrumnijmegen.nl www.hobbycentrumnijmegen.nl</p>	 <p>Hobbycentrum Nijmegen Oost Prof. Cornelissenstraat 2 6524 PJ NIJMEGEN Telefoon: 024-3812381 Email: info@hobbycentrumnijmegenoost.nl www.hobbycentrumnijmegenoost.nl</p>
 <p>Creatief Centrum Nijmegen-Zuid (CCN-Z) Tolhuis 44-44 6537 PN NIJMEGEN Telefoon: 024-3452113 Email: info@creatiefcentrumnijmegen-zuid.nl www.creatiefcentrumnijmegen-zuid.nl</p>	 <p>Hobbycentrum de Nonnendaal Nieuwe Nonnendaalseweg 98 6542 PL NIJMEGEN Telefoon: 024 - 378 62 38 Email: info@hobbycentrumdenonnendaal.nl www.hobbycentrumwest.nl</p>

SWOT ANALYSE
Hobbycentra algemeen

Sterkten	Zwakten	Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> ● Hobbycentra zijn goed verdeeld over Nijmegen i.v.m. wijkgericht werken ● Hobbycentra zijn voorzien van machines en materiaal ● Hobbycentra beschikken over trouwe en enthousiaste vrijwilligers ● Op dit moment hebben de hobbycentra een goede personeelsbezetting ● Hobbycentra bieden een uitgebreid en gevarieerd aanbod van activiteiten aan ● Aanwezigheid van ervaren coördinatoren (met HBO-SPH diploma) ● Goede samenwerking en overleg van hobbycentra onderling ● Door de lage kosten zijn de Hobbycentra betaalbaar voor iedereen ● Er zijn (beginnende) samenwerkingsverbanden opgebouwd in de wijk en met zorginstellingen ● Begeleiders hebben veel ervaring en kennis van hobby-activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> ● Door verdwijnen subsidiebanen, tekort aan vaste krachten/ personeel ● Vrijwilligers zijn onvoldoende geschoold voor het begeleiden van WMO deelnemers ● Hobbycentra zijn afhankelijk van de subsidie en beleid van de gemeente 	<ul style="list-style-type: none"> ● Hobbycentra kunnen meer betekenen voor het welzijn en de integratie van mensen met een beperking ● Meer aanmeldingen deelnemers en mogelijk nieuwe/ andere aanmeldingen van vrijwilligers (diverser publiek) ● Uitbreiding van het aanbod van activiteiten ● Mogelijk behoud/ vervanging van personele krachten/ medewerkers ● Expertise opbouwen door samenwerking met partners (welzijn- en zorginstellingen) ● Win-win situatie, men leert van elkaar/ helpt elkaar ● Mogelijkheid voor eenmalig subsidie voor aanpassingen ● Meer subsidie en/of subsidiegarantie voor een meerjarenplan ● Versterking relevantie van de hobbycentra (bestaansrecht) ● Versterking positionering in het netwerk van de wijk en bij de welzijn- en zorginstellingen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dat mensen met een beperking geen deelnemers worden/ blijven ● Tekort aan draagkracht van medewerkers, vrijwilligers en deelnemers ● Mogelijkheid op overvragen van de medewerkers/ vrijwilligers/ deelnemers (risico overbelasten) ● Weglopen van huidige deelnemers en vrijwilligers ● Grotere kans op gedragsproblematiek mede door ongeschoolde vrijwilligers ● Negatieve beeldvorming naar buiten, onduidelijkheid over gewenste doelgroep ● Verstoring gewenste balans tussen doelgroepen i.v.m. beschikbare ruimten/apparatuur/begeleiding

SWOT ANALYSE
Specifiek per Hobbycentrum

Sterkten	Zwakten
<p style="text-align: center;">Hobbycentrum Nijmegen</p> <ul style="list-style-type: none"> ● HcN heeft een professionele staf (directie en 3 vaste medewerkers) ● Voor HcN geldt dat ze ruim behuisd zijn ● Voor HcN geldt dat ze al veel ervaring met WMO deelnemers hebben door de samenwerking met Pluryn. ● HcN heeft voldoende parkeerplaatsen (ook voor gehandicapten) ● Voor HcN is volledig WMO- geoutilleerd (electrische deuren, aangepast toilet enz.) ● Heeft een registratiesysteem met chippasjes 	<p style="text-align: center;">Hobbycentrum Nijmegen</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bij HcN worden zes gesubsidieerde medewerkers gedwongen ontslagen ● Bij HcN komen meer dan 1200 deelnemers. Deze grootschaligheid kan bedreigend zijn voor sommige doelgroepen
<p style="text-align: center;">De Nonnendaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Voor de Nonnendaal geldt dat ze met kleine vaste groepen werken, wat drempelverlagend kan zijn voor sommige doelgroepen ● De Nonnendaal heeft onder andere een sterk ontmoetingsbeleid en daardoor een laagdrempelig karakter ● De Nonnendaal is al reeds een belangrijk onderdeel van het netwerk in de wijk ● De Nonnendaal heeft al enige ervaring opgedaan met WMO deelnemers 	<p style="text-align: center;">De Nonnendaal</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Voor de Nonnendaal geldt dat ze beperkte ruimte hebben ● De Nonnendaal is beperkt toegerust/ aangepast voor de WMO doelgroep
<p style="text-align: center;">Creatief Centrum Nijmegen Zuid</p> <ul style="list-style-type: none"> ● CCN-Z is deels WMO geoutilleerd ● Voor CCN-Z geldt dat ze ruim behuisd zijn ● CCN-Z heeft enige ervaring met WMO doelgroepen ● CCN-Z heeft voldoende parkeerplaatsen 	<p style="text-align: center;">Creatief Centrum Nijmegen Zuid</p> <ul style="list-style-type: none"> ● CCN-Z is moeilijk bereikbaar met de bus ● Voor CCN-Z geldt dat er beperkte ruimte is voor nieuwe groepen en er voor diverse groepen wachtlijsten zijn
<p style="text-align: center;">Hobbycentrum Nijmegen Oost</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Voor Nijmegen Oost geldt dat ze met kleine vaste groepen werken, wat drempelverlagend kan zijn voor sommige doelgroepen ● Nijmegen Oost heeft al enige ervaring opgedaan met WMO deelnemers 	<p style="text-align: center;">Hobbycentrum Nijmegen Oost</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Nijmegen Oost is moeilijk bereikbaar met de bus ● Voor Nijmegen Oost geldt dat ze beperkte ruimte hebben ● Nijmegen Oost is beperkt toegerust/ aangepast voor de WMO doelgroep

Conclusie

Gezien de SWOT analyse is de conclusie dat de Hobbycentra veel sterke kanten hebben en dat er veel voordelen en kansen zijn voor de Hobbycentra om de mensen met een beperking te laten participeren, deel te laten nemen aan de activiteiten en om anderen te ontmoeten. In deze tijden van bezuinigingen is het belangrijk om deze ontstane kansen te benutten. Maar natuurlijk is het nog meer van belang dat er op deze manier een goede samenwerking kan ontstaan tussen welzijn- en zorginstellingen, zodat het aanbod van de verschillende organisaties steeds beter op elkaar aansluiten. Dit alles met natuurlijk uiteindelijk het doel dat er zo min mogelijk mensen vereenzamen en dus voor de Hobbycentra om nog meer te betekenen voor het welzijn van inwoners van Nijmegen. Alhoewel de impact van de deelname van deze doelgroep niet bekend is, blijkt toch uit de SWOT analyse dat er mensen zijn die zich daarover zorgen maken. De grootste bedreiging voor het Hobbycentrum lijkt te zijn dat de medewerkers en vrijwilligers misschien niet bereid zullen zijn of qua opleiding niet instaat zijn om zich hiervoor in te zetten. De centra zullen het draagvlak moeten blijven creëren en bewaken onder de huidige medewerkers, vrijwilligers en deelnemers. De bestaande deelnemers zullen zich ook thuis moeten blijven voelen. De doelstelling van de organisatie zal iets verschuiven van vrijetijdsbesteding richting dagbesteding. De Hobbycentra zullen misschien meer vraaggericht moeten gaan werken en inspelen op persoonlijke vragen en behoeftes. Begeleiders zullen waarschijnlijk naast het aanleren van technische vaardigheden meer aandacht moeten besteden aan het welbevinden van de deelnemers. In het volgende hoofdstuk staan de genoemde aandachtspunten verder uitgewerkt en worden hiervoor verschillende oplossingen en aanbevelingen beschreven hoe de Hobbycentra daarmee om kunnen gaan.

Aanbevelingen

Hoe kunnen we potentiële WMO deelnemers bereiken?

Het grootste gedeelte van de nieuwe WMO deelnemers zullen worden doorverwezen door de gemeente of de welzijn- en zorginstellingen.

Voor potentiële deelnemers die extra aandacht vragen om succesvol in te kunnen stromen is meer contact en overleg nodig. Het is wenselijk om het contact op managementniveau met de zorginstellingen via één persoon namens de vier hobbycentra te laten verlopen. Het voorstel is dat de directeur van HcN deze taak op zich zal gaan nemen. Daarnaast zal er veel overleg nodig zijn over individuele deelnemers en omtrent de dagelijkse gang van zaken. Hiervoor is het aan te raden om het contact tussen de begeleiders en de welzijn- zorginstelling via de coördinatoren te laten verlopen.

Natuurlijk kunnen WMO deelnemers zich ook zelfstandig aanmelden bij de beheerders van de hobbycentra. We kunnen als hobbycentrum daarom gerichte PR activiteiten organiseren om deze doelgroepen te bereiken. Voorbeeld zijn onder meer rondleidingen en kennismakingsworkshops.

Hoe kunnen we WMO deelnemers succesvol laten instromen?

Gezien het karakter van de doelgroepen zal er meer aandacht en begeleiding bij de instroom noodzakelijk zijn. Het deelnemen aan een hobby in een vreemde omgeving met onbekende mensen kan soms erg spannend zijn en ze hebben vaak langer de tijd nodig om te wennen. Het is dus belangrijk voor de hobbycentra de drempel zo laag mogelijk te houden om deel te nemen aan de activiteiten. Ook is het van belang om vraaggericht te werken en inspelen op de vraag van de deelnemers. Punten om rekening mee te houden zijn bijvoorbeeld:

- Bekende gezichten en vaste medewerkers zijn belangrijk
- Vaste contactpersoon of de mogelijkheid bieden voor één op één begeleiding
- De mogelijkheid bieden dat mensen niet aan de activiteiten mee hoeven te doen, dus alleen koffie drinken of krant lezen zonder verplichtingen
- Verlengen van de proefdeelname of aanbieden van korte deelname
- Verschillende WMO deelnemers hebben mobiliteitsproblemen, waardoor het kopen van materiaal een probleem kan zijn. Daarom zou het wenselijk zijn om materiaal op het hobbycentrum te verkopen.
- Uitbreiden van activiteiten en organiseren van andere vrijetijdsbesteding (vraaggericht werken)

Hoe kunnen we er voor zorgen dat we ondanks het verdwijnen van de gesubsidieerde arbeid toch voldoende personeel behouden?

- Bij HcN worden 6 ID medewerkers gedrongen ontslagen
- Bij de Nonnendaal worden 3 medewerkers ontslagen
- Bij CCN-Z worden 2 medewerkers ontslagen en gaan binnenkort 2 medewerkers met pensioen
- Bij Nijmegen Oost gaat binnenkort 1 medewerker met pensioen

Er is geen mogelijkheid om vervanging te krijgen voor deze medewerkers en moet dus op een andere manier gezocht worden naar oplossingen. Niet alle taken kunnen

overgenomen worden door vrijwilligers. Het is daarom van belang om een overzicht te maken van alle taken, taken te herstructureren en te zoeken naar oplossingen.

Hieronder zullen we een aantal mogelijkheden op een rijtje zetten:

- Vrijwilligers betalen voor hun diensten, zodat je meer kan verwachten/ eisen
- Uitwisseling van medewerkers tussen de vier hobbycentra
- Werkervaringsplekken via het CWI
- Fungeren als werkcoöperatie van Wijkwerk
- Medewerkers via Breed
- Stagiaires (van ROC / HBO)

Hoe kunnen we de medewerkers/ vrijwilligers ondersteunen in het begeleiden van de WMO doelgroep?

De antwoorden op deze vragen zullen vergelijkbaar zijn en hebben allemaal te maken met het vrijwilligersbeleid. De hoeveelheid vragen omtrent het vrijwilligersbeleid geeft aan dat de impact voor de vrijwilligers groot is. Wenselijk is om alle facetten van het vrijwilligersbeleid in samenwerking met de Vrijwilligerscentrale uitgebreid te bespreken en uit te werken. Hieronder staan een aantal mogelijkheden:

- Aanpassen taken en functieprofiel van medewerkers en vrijwilligers
- Aanpassen van intake- en aannamebeleid (en het houden van exitgesprekken)
- Rekening houden met de samenstelling van de groep, aantal deelnemers en het plaatsen van nieuwe deelnemers
- Extra vrijwilligers werven en inzetten van stagiaires MBO/ HBO
- Onderlinge samenwerking van de hobbycentra bij het aanbod van workshops
- Regelmatig overleg met medewerkers/ vrijwilligers
- Opleidingen en cursussen aanbieden aan medewerkers/ vrijwilligers
- Advies/ begeleiding aanbieden van coördinatoren
- Uitwisseling personeel zorg- en welzijnorganisaties
- Ondersteuning van zorg- en welzijnorganisaties

Hoe gaan we om met onaangepast gedrag/ gedragsproblematiek?

Deze doelgroep kan mogelijk gedragsproblematiek met zich mee brengen. Hoe de omgeving hierop reageert is erg belangrijk en kan soms zelfs gedragsproblematiek voorkomen. Het is dus erg belangrijk dat de vrijwilligers en medewerkers goed worden geïnformeerd over het begeleiden van deze doelgroep. De coördinatoren en zorg- en welzijnsorganisaties kunnen de vrijwilligers en medewerkers daarin adviseren en scholen. Maar ondanks deze ondersteuning kan grensoverschrijdend gedrag natuurlijk altijd voorkomen en helaas niet te vermijden. In dat geval hebben alle Hobbycentra een huishoudelijk reglement waarin staat wat er dan moet gebeuren.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de Hobbycentra een positieve beeldvorming behouden en/ of versterken?

Er kan onduidelijkheid ontstaan voor wie het de hobbycentra bedoeld is. Om te voorkomen dat dit gebeurt is het belangrijk om goed te blijven communiceren met alle deelnemers en natuurlijk de externe beeldvorming. Het is wenselijk om een intern en extern communicatieplan uit te werken. Hieronder staat een aantal punten waar aan gedacht kan worden:

- Zorgen voor een prominente rol in de wijk en meer samenwerken met netwerkcontacten en partners
- Opendagen combineren met andere buurtinitiatieven
- Bijdrage leveren aan het organiseren van wijkgerichte activiteiten, zoals rommelmarkten en buurtfeesten (zoals Nijmegen visueel, Kunst in de Wijk, Mensen Wensen, Repair café en breicafé)
- Overige PR activiteiten zoals website, folders, adverteren in wijkbladen, kranten, radio en televisie
- Exponeren op andere locaties (HcN heeft een expositie in het CWZ en de Nonnendaal een expositie in het Open Huis van de gemeente)

Hoe kunnen we er voor zorgen dat we minder afhankelijk zijn van de subsidie van de gemeente?

Omdat de gemeente Nijmegen de grootste inkomstenbron is, heeft de gemeente ook de meeste invloed op het beleid en het bestaan van de centra. Om minder afhankelijk te zijn van de gemeente, kunnen de centra bezuinigen of zelf meer geld genereren. Ideeën zijn daarvoor bijvoorbeeld:

- Deelnemersgeld verhogen (naar inkomen/ vermogen van deelnemers)
- Sponsorbeleid opzetten
- Verkopen van producten
- Hobbycentra meer onderling samenwerken (gezamenlijk inkopen, PR)
- Aanbieden van commerciële cursussen en workshops
- HcN overweegt een jaarabonnement aan te bieden aan personeel wat met pensioen gaat van organisaties (via de personeelsverenigingen van scholen en Radboud)
- Gebouw aanbieden voor vergaderingen, verenigingen en clubs (HcN is in onderhandeling met De Lindenberg over het gebouw en andere faciliteiten van HcN in de avonduren en weekenden en de Nonnendaal is in overleg om de kantine aan te bieden aan zorg- en welzijnorganisaties)

Hoe gaan de Nonnendaal en Nijmegen Oost om met de beperkte ruimte? Hoe gaat CCN-Z om met de beperkte instroommogelijkheid ivm de wachtlijsten?

- Overwegen de openingstijden te verlengen
- Interne reorganisatie/ verbouwen (Nijmegen Oost is aan het verbouwen en heeft extra ruimte gehuurd)
- Extra ruimte huren (de Nonnendaal gaat mogelijk in de toekomst gebruik maken van externe ruimtes)
- Cursussen geven op andere locaties, bijv. bij zorg- en welzijnsorganisaties
- Bij onvoldoende animo om workshop te starten dit mogelijk te maken door elkaars deelnemers samen te voegen

Wat moet er bij de Nonnendaal en Nijmegen Oost aangepast worden om WMO geoutilleerd te worden?

- De Nonnendaal: de bovenverdieping is niet toegankelijk voor mensen die slecht ter been zijn
- Nijmegen Oost: er is een beperkte ruimte om te draaien en te keren met een rolstoel (Nijmegen Oost is al bezig met verbouwen waardoor er meer ruimte ontstaat)

Hoe kunnen mensen die slecht ter been zijn en afhankelijk zijn van het openbaar vervoer toch gebruik maken van Nijmegen Oost en CCN-Z?

- Nijmegen Oost en het OBG zijn in overleg voor een gezamenlijke taxibus te huren of aan te schaffen
- Een mogelijkheid is dat de samenwerking met de zorginstelling voor een oplossing kan zorgen

Bijlage 1

Bronnen

Informatie in het verslag is gebaseerd op ervaringen van het project WMO van de vier Hobbycentra en uit gesprekken en samenwerkingsverbanden met de gemeente Nijmegen en verschillende welzijn- en zorginstellingen. Daarnaast is er ook gebruik gemaakt van de volgende website, die tevens te bezoeken zijn voor meer informatie over de genoemde onderwerpen.

Websites:

www.rijksoverheid.nl
www.spectrum-gelderland.nl
www.zorgvisie.nl
www.movisie.nl
www.ggzbeleid.nl